

Nu zaaien, straks oogsten

Onze musea doen er al alles aan om kinderen te bereiken, want zij zijn de toekomst

- ▶ Grote vraag naar activiteiten voor jonger dan vier
- ▶ Gratis toegang is geen discussiepunt
- ▶ Publieksmedewerkers opnemen in museumbeleid

Patrick VERSTUYFT

Bij kinderen tussen zes en twaalf jaar spelen ouders een belangrijke rol in cultuurparticipatie. Dat bevestigt de *Participatiesurvey 2014*, het vijfjaarlijkse onderzoek naar de deelname van Vlamingen aan sociale, culturele en sportieve activiteiten. Onze musea hebben die boodschap al langer opgepikt en stellen hun collecties open voor gezinnen en kinderen. Hoe jonger, hoe liever.

„Het is een absolute meerwaarde als kinderen met het gezin of de familie musea bezoeken. Er is interactie, ze leren van elkaar. En als je cultuur met de paplepel meekrijgt, vergroot dat de kans dat je dat later blijft doen.” Daar is Hildegard Van Genechten, stafmedewerker bij FARO, het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed, heilig van overtuigd. Er beweegt veel in onze musea om kind- maar ook gezins- en familie vriendelijker voor de dag te komen. FARO ondersteunt hen daarin met vorming, evaluaties en tips.

De meeste musea hebben een scholenwerking, maar museumbezoek in de vrije tijd stimuleren is iets compleet anders. „In de periode dat ze jonge kinderen hebben, staat bij veel ouders een museumbezoek niet bovenaan de agenda”, zegt Hildegard Van

Genechten. „Ze zien vaak slechts de drempels. Wij willen hen dan ook aanmoedigen, want musea hebben heel wat te bieden. Het zijn prikkelende omgevingen waarin zelfs de allerkleinsten vele (zintuiglijke) ervaringen kunnen opdoen. Als ouder word je op zo'n moment ondersteund in je opvoedende rol.”

„Vroeger werd een gezin bij een museumbezoek gesplitst: 'ouders naar rechts, kinderen naar links'. Ze werden apart benaderd”, schetst Lies Ledure. Zij verzorgt met twee collega's de publiekswerking van het Museum voor Schone Kunsten in Gent. „Nu willen veel ouders in het weekend iets met de kinderen doen. Wij maken ons aanbod zo divers mogelijk. Er is een vast luik met bijvoorbeeld audiogidsen voor kinderen en een poëzieroute door het museum. In de vakanties organiseren we ateliers voor vier- tot twaalfjarigen, naast onze vaste woensdagse ateliers voor vier- tot zestienjarigen. Kinderen kunnen hier ook hun ver-

„Cultuur met de paplepel meekrijgen, vergroot de kans dat je later blijft deelnemen aan cultuur”

jaardag komen vieren en we pikken in op evenementen zoals de jaarlijkse Erfgoeddag of de Kunstendag voor Kinderen.”

Het gat in de markt, zoals Lies Ledure het noemt, is de nieuwe focus op kinderen jonger dan vier. „Niet evident, maar er is grote vraag naar.” Drie musea startten met een experiment: het MAS in Antwerpen, het MSK in Gent en het Brussels Museum van de Molen en de Voeding in

Evere. Het blijkt een schot in de roos. Toen in februari voor het eerst een activiteit voor baby's en peuters werd georganiseerd, bracht dat massa's gezinnen op de been. De activiteit kaderde in *Krokusriebels*, een tweemaaljaarlijkse evenement van de Gezinsbond waarbij een honderdtal musea tegen een voordeeltarief uitpakt met een aanbod voor gezinnen met kinderen tot twaalf jaar.

Overigens hanteren vele musea een gratis toegang tot twaalf jaar, of differentiëren hun prijzen volgens de doelgroep. „De prijs is één ding”, zegt Van Genechten, „maar onderschat niet de psychologische drempel om een museum te betreden.”

Gratis toegang is niet de kwestie, stelde in 2011 het onderzoek *Kinderen en museumbezoek. Investeren in het publiek van de toekomst* vast. Musea moeten gewoon leuk en aantrekkelijker zijn voor kinderen. De onderzoekers gaven als 'succesfactoren' onder meer volgende adviezen mee: maak dat kinderen hun energie kwijt kunnen, wees authentiek en doe iets extra's wat kinderen leuk vinden. Kortom, maak als museum een beleid voor kinderen.

„Daar ligt de sleutel”, vindt Hildegard Van Genechten. „Trek gericht medewerkers aan voor de programmatie en publiekswerking met de focus op gezinnen, maar laat ze niet enkel een uitvoerende rol vervullen. Neem ze ook op in het beleid, laat ze mee strategische keuzes maken. Daartoe moet een museumtop een visie bepalen waar iedereen zich achter kan scharen en zich kan inzetten voor het publiek van morgen.”

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be

STANDPUNT

Luk VANMAERCKE

Angst, haat en hoop

„Jaarlijks sterven in ons land ongeveer zeshonderd mensen in het verkeer, terwijl er liefst 40.000 gewond raken. Elk jaar beëindigen tweeduizend landgenoten hun leven via zelfdoding. Kanker veroorzaakt bijna 30.000 overlijdens per jaar, hart- en vaatziekten zelfs nog iets meer.

Nuchter bekeken weten we perfect wat de grootste risico's in het leven zijn. Men zou dus verwachten dat we uiterst voorzichtig zijn wanneer we in de wagen stappen of dat we massaal stoppen met roken en minder suiker, alcohol, zout en vet gaan verbruiken. Dat we meer gaan bewegen en gezonder en veiliger gaan leven. Dat alles doen we te weinig, omdat we die risico's onbewust een plaats geven in ons leven.

Heel anders gaat het eraan toe met terreur. Door de opeenvolging van aanslagen in diverse Europese landen zijn we helemaal in de ban van terrorisme. In ons land stierven dit jaar 35 mensen tijdens de vreselijke aanslagen in Brussel en Zaventem. De statistische kans dat u in het verkeer aan uw einde komt, is veel groter, maar zo nuchter werkt ons brein niet. Terrorismen is zo blind en meedogenloos, dat we dat risico instinctief veel hoger inschatten dan roken of snel rijden. Bij terrorisme hebben we niets zelf in de hand, we zijn voor honderd procent overgeleverd aan de willekeur van gevaarlijke gekken. Dat creëert meer angst dan voor spelbare risico's, ook al zijn die laatste veel gevaarlijker.

Nuchter en rationeel kijken naar terreurdaden is aarts-moeilijk. Cijfers tonen aan dat veel meer Europeanen het slachtoffer werden van terrorisme in de jaren 1970 en 1980 dan nu, maar onze emoties zien dat anders. Een gek die met een vrachtwagen vakantiegangers van de weg maait, een pastoor die vermoord wordt in zijn kerk, dat zijn gebeurtenissen die aan ons hart en in ons hoofd blijven kleven. Waar zal de volgende fanaticus toeslaan? Wie zullen zijn slachtoffers zijn? De angst is begrijpelijk.

Toch mogen we er finaal niet aan toegeven. Angst mag nooit ons kompas worden. Christenen zijn kinderen van de hoop, koestersaars van de schoonheid van het leven, verkondigers van het goede. Ook en vooral in moeilijke momenten. Daarom kunnen haat, wraak en geweld ook nooit ons antwoord zijn. Na de moord op de Franse priester Jacques Hamel sprak aartsbisschop De Kesel: „We moeten elkaar zoeken en elkaar de hand reiken.” Ook de Duitse Kardinaal Marx sprak in die zin: „Men wil de haat tussen de godsdiensten aanwakkeleren. We zullen dat niet aanvaarden, we laten ons niet meeslepen door een sfeer van haat en geweld.”

Die houding van vrede en liefde is niet eenvoudig, zelfs niet voor gelovigen. Toch is het op momenten als deze dat onze christelijke houding echt wordt getest. Het is niet moeilijk een goed mens te zijn wanneer alles naar wens verloopt, maar kunnen we dat ook in tijden van beproeving?

Laten we de ogen niet sluiten voor geweld, maar tegelijk zoeken naar tekenen van hoop. Terwijl Jacques Hamel stierf, verzamelden honderdduizenden jonge mensen op de Wereldjongerendagen. Liefst 2,5 miljoen mensen namen deel aan de slotviering met paus Franciscus. Ook hij riep op om de haat tussen volkeren niet te aanvaarden.

De jonge mensen die in Krakau aanwezig waren, zullen niet met een vingerknip de wereld veranderen. Zij kunnen geweld en haat niet verdrijven. Ook zij zullen momenten van angst kennen in hun leven. Toch zijn ze een teken van hoop, omdat ze durven. Ze durven met velen bijeen te komen in tijden van aanslagen. Ze durven samen te geloven en te dromen, grenzen te overstijgen, banden te smeden. Ze durven vooruit te kijken en de toekomst te omhelzen. Kortom, ze durven te leven. Laten we hen maar als rolmodel kiezen in deze bange tijden. Laat hoop sterker zijn dan angst en haat.„

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be

Jonge ouders zijn vragende partij voor museumactiviteiten voor baby's en peuters. © Gezinsbond